

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim

Sentralbord: 73 19 90 00

Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Sigrud Lund Drage
Miljøvern-avdeling

Innvalgstelefon
73 19 92 25

Vår dato
29.06.2010
Deres dato

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2010/4916-1
Deres ref.

Til alle kommuner i Sør-Trøndelag ved;
Ordfører
Rådmann
Leder for plan, byggesak og landbruk el tilsvarende
Miljøkoordinator

Vanndirektivet - informasjon til alle kommuner

Arbeidet med vanndirektivet er nå i ferd med å bli igangsatt i alle kommunene i fylket. I den forbindelse ønsker Fylkesmannen å komme med litt informasjon om hvilket arbeid som ligger foran oss og hvilken rolle kommunene har. Det har også vært endringer i hvor vannregionmyndigheten er plassert.

Fylkesmannen ønsker også å informere om hvordan deler av arbeidet i kommunene kan finansieres, og noe om hvilken rolle Fylkesmannen har i arbeidet med vanndirektivet.

Generelt

Fra 1. januar 2010 tok Sør-Trøndelag Fylkeskommune (STFK) over ansvaret som vannregionmyndighet for vannområde Trøndelag, i hovedsak bestående av Nord- og Sør - Trøndelag fylke. Fylkesmannen i Sør - Trøndelag sitter da igjen med ansvaret for det miljøfaglige innholdet i prosessen.

Sør - Trøndelag er administrativt delt inn i 6 vannområder, Nidelva (nedenfor Selbusjøen), Gaula, Orkla, Søndre Fosen, Nordre Fosen og Nea. De to første områdene skal ha tiltak på plass innen 2015. I de fire andre vannområdene er planprogrammet under utarbeidelse, og kommer på høring innen utgangen av året, og her skal eventuelle tiltak være på plass innen 2021.

Vannfaglig er vanndirektivet meget omfattende. Vi skal bli kjent med økologisk tilstand i alle vannforekomster.

På bakgrunn av eldre og nyere informasjon om biologiske, kjemiske og fysiske kvalitetselementer skal vannforekomstene klassifiseres etter en ny veileder¹, og deles inn i fem klasser, svært god/god/moderat/dårlig/svært dårlig.

¹ "Klassifisering av miljøtilstand i vann, veileder 01:2009" utgitt av Direktoratgruppen for gjennomføring av vanndirektivet (se www.vannportalen.no)

	Embetsledelse og administrasjonsstab	Kommunal- og beredskapsavdeling	Oppvekst- og utdanningsavdeling	Sosial- og helseavdeling	Landbruk og bygdeutvikling	Miljøvern-avdeling
Telefon	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00
Telefaks	73 19 91 01	73 19 91 01	73 19 93 51	73 19 93 01	73 19 91 01	73 19 91 01
E-post:	postmottak@fmst.no	Internett: www.fylkesmannen.no/st		Organisasjonsnummer: 974764350		

Dersom vannforekomsten klassifiseres i en av de to øverste klassene, med svært god eller god økologisk tilstand, regner man miljømålet for å være tilfredsstillt. Dersom vannforekomsten klassifiseres i moderat, dårlig eller svært dårlig tilstandsklasse, regner man det for å være nødvendig med tiltak for å nå god økologisk tilstand.

Kommunens rolle

Kommunens rolle i sammenheng med vanddirektivet er mangfoldig. Kommunen er et viktig bindeledd mellom vannfaglig myndighet og lokalmiljøet. Kommunen kjenner lokaliteter, natur og næringsliv, lag og foreninger i sitt område. Kommunen er den lokale samordneren, med den viktige oppgaven å finne frem til vannforekomster som har lokal betydning, og å få engasjement og medvirkning fra lokalbefolkningen. Kommunen kjenner og kan engasjere andre interesseorganisasjoner som ønsker å jobbe for renere og bedre vannforekomster i sitt nærmiljø.

Kommunen har myndighet på mange områder som kan påvirke de lokale vannressursene, for eksempel landbruk, vannforsyning og avløp, forurensning, graving i forurenset grunn og arealbruk.

Kommunen er også tiltakshaver for forurensende virksomhet, innenfor områdene avløp og slamavskillere, avfall og utslipp fra vannrenseanlegg. Her må den enkelte kommune sørge for tiltaksutredning på samme måte som andre sektormyndigheter. Det vil for eksempel være å gjøre tilsyn, undersøkelser og eventuelle tiltak på egne anlegg.

Vanddirektivet vil gi kommunene både utfordringer og muligheter på flere områder. Kommunene har særlig mye kunnskap om vannforekomstene, og det tilsier at kommunene bør bidra aktivt både i arbeidet med kunnskapsgrunnlaget og i planleggingsarbeidet.

Samarbeid

Kommunen får også en administrativ rolle i det(de) vannområdene den tilhører. Å inngå et samarbeid med de andre kommunene i samme vannområde vil lette arbeidsmengden. Et spleiselag mellom kommunene, kanskje med bidrag fra næringslivet eller skjønnsmidler, for å finansiere en prosjektleder i hvert enkelt vannområde kan være vel investerte midler.

Fylkesmannen vil oppfordre kommunene i de enkelte vannområde til å gå sammen om en søknad om skjønnsmidler for å drifte en kontaktperson/prosjektleder for hvert vannområde.

Høstens ordfører/rådmann-samling, i begynnelsen av september, legger føringer for hvilke tema som skal prioriteres med penger for neste år. Hvis en slik søknad blir innvilget kan det bety opptil 50 % støtte fra Fylkesmannen.

Under oppstartsmøtet for Orkla vannområde den 15.6 sa Fylkeskommunen at de skulle skissere hvordan en slik søknad, basert på samarbeid mellom kommunene, kan se ut. Husk søknadsfristen for 2011, som er 15.10.2010!

Finansiering

Finansiering av dette store prosjektet er også en stor oppgave. Vanndirektivet har samme bærende prinsipp som forurensningsloven generelt, at forurenser betaler. Kommunene må med andre ord sørge for tilstrekkelig tiltaksutredning innenfor egne ansvarsområder, på lik linje med andre sektormyndigheter. Fylkesmannen sitter på begrensede midler i forhold til å gjøre kartleggingsundersøkelser.

Forurensningslovens § 2 om retningslinjer gir at; kostnadene ved å hindre eller begrense forurensning og avfallsproblemer skal dekkes av den ansvarlige for forurensningen eller avfallet. På de områdene der kommunen kan være forurenser, må kommunen være med å dekke kostnadene til problemkartlegging og tilstandsvurdering. Dette er som oftest i forbindelse med utslipp fra avfall, avløp og slamavskillere, eller vannrenseanlegg.

Også etter forurensningslovens § 51 kan kommunen som forurenser bli pålagt å bidra til å skaffe nye opplysninger om, og i hvilken grad, en gitt virksomhet fører til eller kan føre til forurensning.

Kommunen som forurenser kan også bli pålagt å kartlegge årsaken til eller virkningen av inntrådt forurensning, og det kan gis pålegg om å kartlegge hvordan forurensningen skal motvirkes.

For å dekke inn sine kostnader kan kommunen gjøre påslag i gebyrene tilknyttet kommunal vannrensing, avløp og slamtømming, og avfallshåndtering. I forbindelse med drift/tømming private avløpsanlegg og slamavskillere kan det også her legges inn gebyr for å dokumentere tilstand og virkning i nærliggende vannforekomster.

Dersom kilden for eksempel er en industribedrift er det mulig for konsesjonsmyndigheten å rette enkeltkrav i forbindelse med undersøkelser og eventuelle tiltak (Klif el Fylkesmannen).

Kostnadsoverslag

Fylkesmannen har nedenfor gjort et estimat over kostnader som kommunene bør budsjettere med i forhold til vanndirektivet i årene fremover. Dette estimatet er knyttet direkte opp mot hva det vil koste å gjøre kjemiske og biologiske kartlegginger i bekker og mindre elver (konsulentpriser). Fylkesmannen har gjort denne beregningen for å lette kommunens arbeid med å budsjettere kostnader for undersøkelser, basert på hvor mange og hvor lange vassdrag den enkelte kommune forvalter.

En innledende undersøkelse i et vassdrag vil normalt bestå av en stasjon med bunndyr og fiskeundersøkelser i nedre del av vassdraget (bekk/elv), og innsamling av en til tre vannprøver med tilhørende analyser på næringssalter og bakterier.

Prisⁱⁱ 15-20 000,- + mva pr stasjon.

ⁱⁱ Prisestimatet inneholder normalt innsamling av prøven, faglig vurdering av vassdraget i nærheten av stasjonspunktet, analyse/sortering, reisekostnader og sammenstilling/presentasjon av resultatene. Det må presiseres at dette ikke er en fullstendig kartlegging av vassdraget bla med

Prisene er veiledende, de vil variere mellom konsulentfirmaene og avhengig av hvilket laboratorium som benyttes. Det vil også variere med reisekostnader og hvor mange stasjoner som kan tas på en tur.

Fylkesmannens rolle

Fylkesmannen skal som regional miljømyndighet koordinere og kvalitetssikre arbeidet med miljøfaglig beslutningsgrunnlag etter vanddirektivet. Fylkesmannens rolle som veileder i tilknytning til vanddirektivet er på lik linje med de mange andre veiledningsoppgaver Fylkesmannen har over for kommunene.

Mer informasjon om arbeidet med vanddirektivet er å finne på nettstedet vannopptalen.no. Her er det også faktaark, publikasjoner, veiledere, regelverk og lenker til mye nyttig informasjon.

Fylkesmannen ser frem til spennende vannfaglige utfordringer, og et bredt samarbeid med sektormyndigheter, kommuner, vannområdeutvalg og andre lokale interesser.

Med hilsen

Stein-Arne Andreassen (e.f.)
miljøverndirektør

Sigrid Lund Drage
rådgiver

tanke på oppgangshinder, men en innledende undersøkelse med vurdering av kritiske punkt, basert på informasjon fra kart, flyfoto og lokalkunnskap.

En stasjon med bunndyr og fisk, og tilhørende sortering/artsbestemmelse/bearbeiding og vurdering: 12 000,- til 18 000,- eks mva. En vannprøve med analyse av TKB, Fargetall, Kalsium, KOF, Tot P, Tot N: 1000,- til 1500,- eks mva pr prøve.